

Bilag 1: GudenåSamarbejdet – formål, resultater, baggrund og historik

Et tværkommunalt samarbejde om Gudenåens oplevelser

GudenåSamarbejdet er et samarbejde mellem Hedensted, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers kommuner om Gudenåens oplevelsespotentialer. Formålet er at gøre Gudenåens og oplandets oplevelser mere synlige og tilgængelige for borgere og gæster samt tænke dem ind i et udviklingsperspektiv i forhold til blandt andet turisme, forretningsudvikling og bosætning.

Parallelt med GudenåSamarbejdet har de samme 7 kommuner et koordinerende samarbejde om Gudenåens sejladsbestemmelser og vandmiljø forankret i Gudenåkomitéen.

Resultater 2016-2018

GudenåSamarbejdet har eksisteret i sin nuværende form siden 1. januar 2016 og har primært haft fokus på at synlig- og tilgængeliggøre eksisterende oplevelser ved

- **at** opsætte skilte på alle broer over Gudenåen og ind til alle offentlige teltpladser ved Gudenåen i det fælles formidlingsdesign. Det skaber en sammenhængende oplevelse for de sejlede og har høstet mange positive tilkendegivelser fra brugere og kanoudelejere.
- **at** revidere og genoptrykke 10.000 kortsæt over Gudenåens og oplandets oplevelsesmuligheder. De er distribueret ved hjælp af turistorganisationerne, delt ud på biblioteker, ved møder for nye borgere, i borgerservice m.v.
- **at** overtage og videreudvikle det digitale kort Oplevgudenaa.dk som en fælles indgang til oplevelser på og omkring Gudenåen. Der er tale om en webapp, der er udviklet efter princippet *mobil first*. Kortet henter data i
 - Naturstyrelsens nationale kort for naturdata udinaturen.dk,
 - VisitDenmarks landsdækkende database GuideDanmark,
 - museernes kort historiskatlas.dk og
 - Danmarks Sportsfiskerforbunds database fiskekort.dk (særlig aftale med Silkeborg Fiskeriforening, der ikke er medlem af Danmarks Sportsfiskerforbund).

Oplevgudenaa.dk er fremhævet som case i KLs kampagne for brug af åbne data. I et kommuneperspektiv er der tale om en opprioritering af udinaturen.dk, som alle kommuner også tidligere brugte til at udstille naturoplevelser og faciliteter. Opgaven varetages af Silkeborg Kommunes Informatikafdeling. Der er etableret flere tværgående netværk af kommunale GIS-medarbejdere og inddatører.

- **at** lancere Oplevgudenaa.dk i koordineret samarbejde mellem de 7 kommuners kommunikationsafdelinger, de 6 turistorganisationer m.fl. – blandt andet ved at krydsdele en lille film på facebook i sommeren 2018 – den fik over 100.000 visninger, mens oplevgudenaa.dk blev brugt af knap 5.000 personer i juli og august 2018.

- **at** skabe synlighed og ny, opdateret formidling om Trækstien og andre tværkommunale Gudenåruter (samlet Gudenåstien) på kommunernes hjemmesider samt koordinere udgivelse af ny folder om Trækstien.
- **at** koordinere og facilitere Gudenåprojekter i alle kommuner – primært skilte, faciliteter og støtte til igangværende projekter. Der er endvidere holdt to møder med de 7 kommuners naturmedarbejdere samt Naturstyrelsens enheder og Aage V. Jensen Naturfond, der ejer Gudenåenge i Randers Kommune, med henblik på koordinering i skiltning og faciliteter; det har resulteret i et tværkommunalt, fagligt netværk.
- **at** samarbejde med de 6 turistorganisationer om indhold til facebookside "Gudenåen – en strøm af oplevelser" samt et nyt trykt cykelkort (udkom febr. 2019 i 15.000 eksemplarer) m.m.
- **at** skaffe kr. 245.000 til et podcast-projekt, der skal synliggøre Gudenåens kulturhistorier i 2019 og 2020 – et samarbejde mellem 8 museer, 6 turistorganisationer og 7 kommuner.
- **at** gøre opmærksom på Gudenåbegivenheder og -oplevelser til ejere af diverse kommunikationsplatforme, herunder kommunernes egne samt turistorganisationernes, hvilket har resulteret i større synlighed/markedsføring af Gudenåens oplevelser.
- **at** skabe omfattende presseomtale af Gudenåens oplevelsesmuligheder lokalt, regionalt og nationalt ved løbende at udsende pressemeddelelser – ofte i koordineret samarbejde med de 7 kommuner, de 6 turistorganisationer, Naturstyrelsen m.fl.

Endvidere har GudenåSamarbejdet udarbejdet et Notat til borgmestrene i Randers, Favrskov, Viborg og Silkeborg om det turismemæssige potentiale ved etablering af omløbsstrøg ved Tange Sø, et supplement til Rambølls rapport fra 2015 "Rapport Gudenåen. Løsningsforslag til Gudenåens fremtidige forløb ved Tange Sø".

GudenåSamarbejdet har haft stor fokus på at facilitere, koordinere og samarbejde på tværs af forvaltninger og ikke-kommunale aktører som turismeorganisationerne, Naturstyrelsens enheder, foreninger – fx lystfiskerforeninger, og erhverv – fx kanoudelejere, overnatnings- og spisesteder.

Organisering

GudenåSamarbejdet er politisk forankret i et Borgmesterforum bestående af alle 7 kommuners borgmestre og administrativt i et Direktørforum bestående af en direktør fra hver kommune. Borgmesterforum evaluerer aktiviteterne og vedtager Handleplanen for det kommende år. Det daglige arbejde udføres af en fuldtidsansat koordinator og følges af en Faglig Styregruppe, der består af en udviklingschef/-medarbejder fra hver af de 7 kommuner. Faglig Styregruppe mødes hver anden måned. GudenåSamarbejdets sekretariat lå i Silkeborg kommune i 2016-2018. Fra 1.1. 2019 er det flyttet til Skanderborg kommune. Det er planen, at sekretariatet flyttes med 2-års intervaller med henblik på forankring i alle 7 Gudenåkommuner.

Finansiering

Finansiering sker efter en fordelingsnøgle, der tager hensyn til såvel kommunens indbyggertal som Gudenåens betydning for den pågældende kommune. De 7 kommuner er inddelt i følgende 3 kategorier:

- Kategori 1: "Mange indbyggere og Gudenåen har stor betydning": Silkeborg og Randers kommuner med årligt bidrag på 250.000 kr. pr. kommune
- Kategori 2: "Mange indbyggere og Gudenåen har mindre betydning" eller "Færre indbyggere og Gudenåen har stor betydning": Horsens, Viborg og Skanderborg kommuner med årligt bidrag på 150.000 kr. pr. kommune.
- Kategori 3: "Færre indbyggere og Gudenåen har mindre betydning": Favrskov og Hedensted kommuner med årligt bidrag på 75.000 kr. pr. kommune.

Politisk grundlag

GudenåSamarbejdets politiske grundlag udgøres af "Oplæg til opdateret Gudenåsamarbejde: Arbejdsopgaver og organisering, Silkeborg Kommune/Analyse & Udvikling 20. maj 2015 / Tilføjet få ændringer 9. juni 2015", som alle kommuner godkendte i 2015.

Anbefalingerne i forslaget opsummeres således i det godkendte dokument:

- *Det overordnede og koordinerende Gudenåsamarbejde om udvikling og udnyttelse af potentialer løftes ud af Gudenåkomitéen og varetages fremover af et borgmesterforum, der mødes efter behov. Mellem møderne varetager et direktørforum det overordnede arbejde.*
- *Udviklingsarbejdet koncentrerer sig om Gudenåen i forhold til 3 spor: borgere, turister og forretningsudvikling.*
- *Det praktiske koordinerende arbejde udføres af et administrativt udviklingsnetværk af udviklingschefer/ udviklingsmedarbejdere med en fuldtidsprojektmedarbejder, som skal skabe synlighed og sammenhæng om aktiviteter, tilbud og muligheder i forbindelse med Gudenåen. Medarbejderen skal endvidere få Gudenåen ind i strategiske rammer ved at deltage aktivt i bl.a. turismearbejdet i BRA på vegne af Gudenåkommunerne*
- *På møderne i borgmesterforum fastlægges de overordnede mål for arbejdet på de 3 spor. Møderne skal endvidere sikre sammenhæng mellem udvikling, planlægning, myndighed, anlæg m.m. i forbindelse med Gudenåen, herunder arbejdet i Gudenåkomitéen.*
- *Ingen nye platforme for synlighed og formidling – i stedet en koordineret anvendelse af de eksisterende hjemmesider i kommuner, visitororganisationer, Naturstyrelse osv.*
- *Kommunerne finansierer, efter fastlagt fordelingsmodel, lønudgift en fuldtidsmedarbejder og bidrag til BRA's arbejde med – i samspil med kommuner og lokale visitororganisationer – udvikling af det blå-grønne bælte. I alt 1,1 mio. kr.*

Efter borgmestermødet har Silkeborg Kommune haft dialog med Oplev Gudenåen / Naturstyrelsen, som er enig i perspektiverne i synliggørelse af alt det vi allerede har og øget fokus på Gudenåens kvaliteter i forhold

bosætning. Endvidere fremhæver Oplev Gudenåen, at tydeligere politisk koordinering af arbejdet med Gudenåen styrker fondsansøgningernes tyngde.

GudenåSamarbejdet har videreudviklet det blå-grønne bælte – et begreb brugt i ”Visionsoplæg. Turismesamarbejde i Business Region Aarhus”, 2015, og som siden blev identificeret som Lake District i forbindelse med Business Region Aarhus` Norge-kampagne.

GudenåSamarbejdet er løbende orienteret mod udviklingen i

- BRA i forhold til turismefremmeindsatsen samt
- udviklingen i forlængelse af vedtagelsen af Lov om Erhvervsfremme og etablering af de nye destinationsselskaber.

Historik – GudenåSamarbejdet før 2016

Forløberen for det nuværende GudenåSamarbejde blev skabt i Gudenåkomiteen i 2012 som et samarbejds- og dialogforum for Gudenåkomitéen (vært), Lokale Aktionsgrupper (LAG) og de to store Gudenåprojekter OplevGudenaa og VisitGudenaa/Gudenåen – en strøm af oplevelser (se Gudenåkomitéens referat fra 30.11.2012). Gudenåkomiteen havde forud herfor vedtaget en fælles vision for Gudenåen, som blev vedtaget af Gudenåkomiteen den 15.6.2011 efter en Visionsworkshop afholdt i marts 2011.

I januar 2013 holdt parterne i GudenåSamarbejdet en stor fælles konference på Papirfabrikken i Silkeborg, og i årene 2013-2015 holdt GudenåSamarbejdet flere møder og gennemførte flere fælles projekter.

I 2015 vedtog man i de 7 Gudenåkommuner at adskille det tværkommunale samarbejde om Gudenåen i en koordinerende myndighedsdel forankret i Gudenåkomiteen og i en udviklingsdel forankret i et Borgmesterforum (GudenåSamarbejdet). Gudenåkomiteen udarbejdede i 2015 et overdragelsesdokument til det nye, opdaterede GudenåSamarbejde med henblik på vidensoverførsel og med tre anbefalede indsatsområder: Stisystemer, Lystfisketurisme og Kulturhistorie. Man kan læse mere om Gudenåvisionen og -samarbejdet 2011-2015 på Gudenåkomitéens hjemmeside.